

Bernard Nežmah: Mnenja brez mišljenja

Veliki mediji in družbena
omrežja z isto govorico

Večerna dnevnika v sredo na nacionalki in POP TV sta bila zgodovinska. Med družbenimi omrežji in velikimi novinarskimi hišami ni več razlike. Dve osrednji televiziji sta imeli za udarno temo pismo premiera JANEZA JANŠE voditeljem EU, ki sta ga pospremili z odzivi slovenskih političnih strank. *Sramota, vseeno mu je za interese Slovenije, na kocko postavlja varnost, zdravje in delovna mesta, postavlja nas med problematične države, izoliran je kot Enver Hodža v 60. in 70. letih, izgubil je stik z realnostjo ...*

Nič o vsebini in smislu pisma, nobenega glasu z druge strani, pač pa nastopi, ki so javnosti prinašali slike o polblaznem Neronu, ki zaradi svojih kapric uničuje državo. Če je realnost pismo, sta osrednja medija pokazala gledalcem mnenja politikov, ki so dobila status nadrealnosti. Preprosto, pisma ni potrebno prebrati, kaj šele misliti, saj so vse o njem izrekli voditelji drugih parlamentarnih strank. Vseh, razen dveh: SDS in SNS. Za odsotnost glasu SDS je še razumljiva, saj v njenem imenu govori pismo, toda novinarji pred mikrofonom niso povabili ZMAGA JELINČIČA. Zakaj? Ker bi zmotil enoglasje, večglasje pa je bilo ta večer nezaželeno?

Toda, kaj smo v resnici poslušali? Je bil to festival političnega mišljenja? Nak, to je bilo nizanje enosmernih mnenj in to na natanko enak način, kot se dogaja na družbenih omrežjih. No, v resnici še bolj enoumno, na spletu se vrstijo izbruhi vsaj pro et contra. Mnenje je hiter odziv, o njem pa je filozof HEIDEGGER zapisal, da imeti mnenje še ne pomeni misliti. Razmah kolektivnih mnenj, ki gredo od ust do ust, je nesporni znak odsotnosti mišljenja.

In EU, ki ji je pismo namenjeno? Prvi dan so se njeni predstavniki odzvali le z odgovori, da ga ne morejo komentirati. O njem imajo uničujoče mnenje vsi, ki jim ni bilo poslano, medtem ko si naslovniki vzamejo čas, da ga pretresejo!??

Janševo pismo ne govori o Sloveniji, ampak o delovanju Evropske unije. Parabola o ukradenih parlamentarnih volitvah 2014 pa služi kot primer, kako vprašljivo je rokovanje s pojmom vladavina prava. Stranka SMC, ki je besna, saj trdi, da so takrat zmagali pošteno, ima seveda prav. Enako tudi predsednik BORUT PAHOR, ki se odziva, da so bile vse parlamentarne volitve od leta 1990 legalne in legitime. Toda voditelja SDS Janeza Janšo je tik pred volitvami Vrhovno sodišče poslalo v zapor, nekaj mesecev kasneje pa je Ustavno sodišče razveljavilo obsodbo. Ni ga politika, ki bi za del volilne kampanje izbral strategijo, da čas volitev preživi v zaporu. So bile torej volitve ukradene? Bolj adekvatno bi bilo uporabiti drugo besedo, toda živeti pod vladavino prava, kjer je voditelja opozicije

sodstvo med volitvami spravilo v zapor, po volitvah pa ga je najvišja instanca oprostila, je bolj klavrno zadovoljstvo.

A postavimo še drugače: so bile lokalne volitve 2018 legalne in legitime? Večina bi izstrelila – da. Toda Ustavno in Upravno sodišče po dveh letih še nista odločila o pritožbi županskih in svetniških kandidatov, ki so vložili tožbe zoper volilni izid v Ljubljani in Mengšu zaradi zlorabe občinskih glasil v prid županu oz. zaradi suma uvoza volivcev, prijavljenih na fiktivnih naslovih. A noben osrednji medij ne objavi tirade zoper smrt vladavine prava, ko pa sodišča o sumu volilnih prevar sploh nočejo odločati. Reč je sicer podobna burleski, saj Ustavno sodišče naloži Upravnemu, da naj najprej ono odloči, Upravno pa Ustavnemu, da naj predhodno presodi o protiustavnosti, in potem nobeno od njiju ne odloča.

Razprava o nespoštovanju vladavine prava bo v Evropski unije še viharja. Po dominantni varianti, naj bi o sankcioniranju grešnih držav odločali s preglasovanjem v parlamentu!??? O kršitvi prava ne bi presojali sodniki, temveč politiki??? Pismo Janše sicer temu nasprotuje.

V Franciji se ne ukvarjajo s pismi in govori voditelja EMMANUELA MACRONA, ki spravljajo v bes islamiste po svetu, ki zažigajo francoske zastave, mečejo v zrak nemuslimanska pokopališča, uničujejo stavbe francoskih podjetij etc. Toda tudi tam se soočajo z razmahom sovraštva, a o njem sociolog CYRILLE BRET pravi, da ne prihaja v prvi vrsti iz ust radikalnih politikov, temveč se širi po družbenih omrežjih. Kako torej zamejiti sovraštvo na Facebooku in Googleovih mrežah? Naj naložijo njunim lastnikom, da sami najdevajo in odstranjujejo sovražne zapise? Naj angažirajo *Spletno oko* iz vrst medijskih strokovnjakov? Nikakor, DANIEL COHEN, profesor na pariški ekonomski fakulteti, je v tedniku OBS to ocenil kot nedopustni prehod prava v zasebne roke. Po nesrečni usodi učitelja SAMUELA PATYJA, ki

ga je obglavil radikalni islamist, potem ko so se na spletu širili pozivi k njegovi eliminaciji, zdaj predlaga, da bi vsakdo, ki mu po spletu grozijo s smrtjo, imel pravico, da se pritoži na sodno instanco, ki bi morala v 24 urah odločiti in potem zahtevati takojšnji umik smrtonosnih besedil, nato pa zadevo še kazensko procesuirati. Dejansko, zakaj bi tolerirali grožnje s smrtjo, ko so izrečene pod izmišljenimi spletnimi imeni?

A kdo naj odloča? To je lahko le sodišče, ki bi hitrost odločanja prilagodilo času spletnih medijev. Jasno, reč bi terjala substancionalni budžet za pravosodje, toda svoboda v času interneta ima svojo ceno. ×

